ΑΛΕΞΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ Ο ΑΓΓΕΛΟΣ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΦ

μυθιστόρημα

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ Ο ΑΓΓΕΛΟΣ

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

1993 *Αρχιτεκτονική εσωτερικών χώρων*, ποιήματα, Εκδόσεις Καστανιώτη
1995 *Απλή μέθοδος των τριών*, ποιήματα, Εκδόσεις Καστανιώτη
1998 *Ο έβδομος ελέφαντας*, μυθιστόρημα, Κέδρος
1999 *Πυκνό τώρα*, ποιήματα, Ελληνικά Γράμματα
2002 *Όσο πλησιάζω το μέλλον απομακρύνεται*, ποιήματα, Το Ροδακιό
2002 *Σαν τον κλέφτη μες στη νύχτα*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2002 *Σκορπιός στο συρταράκι*, επιστολική νουβέλα, Ελληνικά Γράμματα
2003 *Οδός Θησέως*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2004 *Ποτέ δεν είμαστε μόνοι*, ποιήματα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2005 *Μητέρα στάχτη*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2005 *Ζωή*, μυθιστόρημα, Μίνωας
2006 *Η τελευταία Μάρθα*, θεατρικός μονόλογος, Ιανός
2006 *Μπαρ Φλωμπέρ*, μυθιστόρημα, Κέδρος
2006 *Αμερικάνικη φούγκα*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2008 *Βίλα Κομπρέ*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2008 *Ο Άλκης και ο λαβύρινθος*, παιδικό, Εκδόσεις Καστανιώτη
2009 *Γένεση*, θεατρικά μονόπρακτα, Σοκόλη
2009 *Σκότωσε ό,τι αγαπάς*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2010 *Θρυλικές ιστορίες*, διηγήματα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2011 *Κυριακή*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2012 *Μπορείς να κλάψεις μες στο νερό;*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2013 *Χαμαιλέοντες*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2014 *Μελίσσια*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2015 *Το βιβλίο της βροχής*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2016 *Μοτέλ Μορένα*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2018 *Κόσμος. Γωνία*, θεατρικοί μονόλογοι, Σοκόλη
2018 *Ο άντρας της πέμπτης πράξης*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2020 *Αθώα πλάσματα*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2021 *Το λευκό δωμάτιο*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη
2022 *Ταλεντίνα*, παιδικό, Εκδόσεις Καστανιώτη
2023 *Υπήρξα τόσοι άλλοι*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη

Αλέξης Σταμάτης

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ Ο ΑΓΓΕΛΟΣ

Μυθιστόρημα

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ελληνική πεζογραφία

Υπεύθυνη σειράς
Ελένη Μπούρα

Πρώτη έκδοση Μάρτιος 2025

© 2025, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**

και Αλέξης Σταμάτης

ISBN 978-618-03-4300-7
ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84300
Κ.Ε.Π. 6322, Κ.Π. 21528

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**
Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα,
τηλ.: 211 3003500
metaixmio.gr
metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση:
Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα,
τηλ.: 210 3647433

Βιβλιοπωλεία **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**
- Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα
τηλ.: 210 3647433
- Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118,
114 72 Αθήνα
τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

Πλημμύρισε ο κήπος
Μύρισε ο κήπος
Κοιμάται κι απόψε ο κήπος

Ποίημα του γιου μου
Ερμή Σταμάτη, 12.02.2021

Είστε σκυθρωπός και πικραμένος, κι αυτό είναι ωραίο και καλό· μόνο αν μπορούσατε να γίνετε πραγματικά κακός, αυτό θα ήταν πολύ καλύτερο.

Γκαίτε, *Τα χρόνια μαθητείας του Βίλχελμ Μάιστερ*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Το χωριό 11

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Τα γεγονότα 51

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η παραλία 179

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Το χωριό

1

Καθε νυχτα, το χωριο χανοταν – και, κάθε πρωί, ξεπηδούσε και πάλι από τις ρίζες των ήχων του, λες και γεννιόταν από την αρχή.

Ένας σκύλος γάβγιζε λυπητερά, μια αγελάδα μουγκάνιζε βαριά, τα φύλλα σύρονταν στη γη, μιλώντας μια γλώσσα που δεν έμαθες ποτέ. Από μακριά, το κόασμα των βατράχων έσπαγε τη σιωπή, ενώ πιο κοντά ένα αόρατο έντομο κυνηγούσε τον ήχο ενός κρυμμένου κοριού. Μια πεταλούδα ξεγλιστρούσε από την πλαγγόνα της, τα φτερά της αναδύονταν αθόρυβα, και σφήγκες χόρευαν πάνω από το χορτάρι. Και τότε, εκείνα τα αλλόκοτα κρωξίματα γερανών, σαν ουρλιαχτά από έναν άλλον κόσμο, σκέπαζαν τα πάντα. Ο ουρανός έμοιαζε να ανοίγει για να τους χωρέσει.

Και στεκόσουν εκεί, ανάμεσα στα δέντρα, νιώθοντας τη μέρα να ξετυλίγεται μέσα από τον παλμό της γης – τα κλαδιά που έσπαγαν απαλά, τις πέτρες που κυλούσαν ακολουθώντας έναν κρυφό ρυθμό, τον ψίθυρο της φύσης που ένωνε κάθε ήχο, κάθε κίνηση. Ένα τοπίο ζωντανό, που σε τύλιγε με την αίσθηση ότι όλα βρίσκονταν σε αδιάκοπη κίνηση, ακατάπαυστα και αληθινά.

Αναρωτιέσαι, τώρα, αν μπορείς να ακούσεις. Όχι απλώς

έναν ήχο, μα εκείνη τη φευγαλέα αρμονία που μοιάζει να υφαίνεται στον αέρα, ανεπαίσθητη σαν τον ψίθυρο ενός κρυμμένου πνεύματος. Αν ακούς μόνο έναν, ίσως η ψυχή σου να ταλαντεύεται στο κατώφλι κάποιας άγνωστης αβύσσου. Αν ακούς πολλούς, τότε η ύπαρξή σου ακόμη παραμένει δεμένη στο γνώριμο, καθησυχαστικό ρεύμα της πραγματικότητας.

Αλλά, αν ακούς *όλους* τους ήχους –το βουητό της σιωπής που γίνεται μια κραυγή απελπισμένη–, τότε πρέπει να αναρωτηθείς: μήπως η ίδια η ουσία της ύπαρξης σε καλεί; Μήπως αυτό που ονομάζουμε σιωπή δεν είναι παρά το σάβανο ενός κόσμου, μιας πραγματικότητας πιο τρομερής απ' ό,τι μπορούμε να φανταστούμε;

Κι αν αυτό το ηχητικό τοπίο το αντιστρέψεις; Μια παγωμένη πυρκαγιά που δεν καίει, αλλά παγώνει την καρδιά. Ένας κεραυνός που δεν τρομάζει, αλλά σου χαϊδεύει τα αυτιά.

Το τοπίο, ακόμη και όταν δείχνει ήσυχο, είναι γεμάτο. Είναι μια ιστορία που δεν έχει ειπωθεί, ένα μυστήριο που περιμένει να αποκαλυφθεί. Κι εσύ βρίσκεσαι εκεί, στην άκρη του. Ένας μάρτυρας που δεν μπορεί να κάνει πίσω, που συμμετέχει, με την ελπίδα πως τα πράγματα δεν έχουν τελειώσει πριν καν αρχίσουν.

Όλα αυτά που ακούς είναι κομμάτια ενός κόσμου που δεν ξέρεις αν θέλεις να εξηγήσεις ή απλώς να ακολουθήσεις. Κι αυτό είναι, τελικά, το πιο μαγικό απ' όλα.

2

Μια μοναχική ακτίδα πέρασε μέσα από τον φεγγίτη και φώτισε το ασβεστωμένο κελί. Η ψάθα, οι προσκεφαλίδες δίπλα στο τζάκι – όλα στη θέση τους, όπως πάντα. Οι τέσσερις τοίχοι ήταν λευκοί σαν σε σκηνή από παπαδιαμαντικό διήγημα. Ο μοναχός Γεώργιος ξύπνησε, όπως κάθε πρωί, αργά, χωρίς βιασύνη. Έριξε λίγο νερό στο πρόσωπό του, έφαγε δύο φέτες ψωμί, ήπιε μια κούπα γάλα. Στη συνέχεια, πλησίασε το εικονοστάσι: καθάρισε το φιτίλι, έβαλε λάδι στο καντήλι, το άναψε. Έκανε τρεις φορές τον σταυρό του κι ύστερα βγήκε.

Η μέρα ήταν λαμπρή, μία από εκείνες που κάνουν τον χρόνο να φαίνεται σταματημένος. Ο ουρανός απλωνόταν διάφανος, το φως τόνιζε όλες τις αποχρώσεις του πράσινου γύρω του. Κατέβαινε την πλαγιά, ακολουθώντας το μεγάλο ρυάκι, με το κελάρυσμα του νερού να του κρατά συντροφιά. Οι πεταλούδες χόρευαν γύρω του, μικρές ανάσες χρώματος στον καθαρό αέρα.

Ήταν τότε που το είδε. Στην αρχή, από μακριά, δεν μπορούσε να διακρίνει τι ακριβώς ήταν. Έμοιαζε με ένα ύφασμα τυλιγμένο γύρω από μια μεγάλη πέτρα. Μα όσο πλησίαζε, οι αμφιβολίες του μεγάλωναν. Η όρασή του, ήδη θολή από το

γλαύκωμα, έκανε την εικόνα ακόμη πιο ασαφή. Κι όμως, όσο πλησίαζε, κάτι μέσα του του έλεγε να μη σταματήσει.

Όταν έφτασε, είδε καθαρά: ήταν ένα παιδί. Τυλιγμένο σε μια μάλλινη κουβέρτα, ξαπλωμένο στη γη, λες και είχε παραδοθεί σε έναν ύπνο βαθύ, σχεδόν άυλο. Έσκυψε πάνω του. Η ανάσα του παιδιού ήταν ήρεμη, σταθερή. Κοιμόταν. Το πρόσωπό του, γαλήνιο και αθώο, είχε μια ομορφιά που φαινόταν σχεδόν απόκοσμη. Ο Γεώργιος αισθάνθηκε την καρδιά του να σφίγγεται, αλλά και να απλώνεται ταυτόχρονα.

Ήταν τόσο ελαφρύ, μα το βάρος που κουβαλούσε στα χέρια τού φαινόταν δυσβάσταχτο – όχι από κιλά, αλλά από την αίσθηση ότι κρατούσε κάτι πολύτιμο, κάτι εύθραυστο. Μια πρωτόγνωρη δύναμη τον έσπρωξε να το προστατέψει.

Όταν έφτασαν στο κελί του, το παιδί δεν είχε ξυπνήσει ακόμη. Το ξάπλωσε στο κρεβάτι του, ζέστανε γάλα και κάθισε δίπλα του, περιμένοντας. Το πρόσωπό του ήταν φωτισμένο από μια σπάνια τρυφερότητα.

Την επόμενη μέρα, το πήγε στον ηγούμενο. Το παιδί ήταν ζωηρό. Είχε ένα γαλάζιο και ένα καφέ μάτι, που έλαμπαν από περιέργεια. Μα κάτι δεν άλλαζε: τα χείλη του παρέμεναν σφραγισμένα. Δεν μιλούσε. Είχε έναν αέρα μυστηρίου, λες και κρατούσε μέσα του ένα μυστικό που κανείς δεν μπορούσε να αγγίξει. Ο μοναχός Γεώργιος αισθάνθηκε ότι η ζωή του είχε ήδη αλλάξει.

Το παιδί δεν ήταν μια τυχαία συνάντηση. Ήταν σαν να είχε έρθει με έναν σκοπό, σαν να κουβαλούσε κάτι που έπρεπε να αποκαλυφθεί με τον χρόνο.

Αυτό ήταν μόνο η αρχή.

3

Η ΠΙΝΑΚΙΔΑ ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ στεκόταν εκεί για χρόνια, ξεχασμένη, με τα γράμματά της μισοσβησμένα από τον καιρό. Το μπλε είχε σχεδόν ξεθωριάσει, φαγωμένο από τη σκουριά και τη σκόνη. Μόνο μια φράση διακρινόταν, αλλά όχι ολόκληρη: «Η ζωή είναι μικρή. Ζεις...». Και μετά, τίποτα. Ένας κενός χώρος, λες και περίμενε κάποιον να τον συμπληρώσει. Ή μήπως η φράση είχε γραφτεί εξαρχής πλήρης, και ήταν ο χρόνος που την είχε σβήσει;

«Ζεις μονάχα μία φορά;» Ίσως. Ή μήπως ήταν κάτι άλλο; Ποιος είχε γράψει αυτό το μήνυμα; Και γιατί; Ήταν μια φιλοσοφική σκέψη κάποιου, μια απελπισμένη προτροπή του ή απλώς μια προσπάθεια να τραβήξει την προσοχή; Κανείς δεν ήξερε. Όμως, η πινακίδα παρέμενε εκεί, πεισματικά, παρά την εγκατάλειψη.

Κανείς δεν την είχε κατεβάσει, δεν την είχε επιδιορθώσει, δεν την είχε αντικαταστήσει. Είχε γίνει μέρος του τοπίου, ένα κομμάτι της ζωής του χωριού, που όλοι πια προσπερνούσαν χωρίς να το βλέπουν.

Κοντά της, ένα δέντρο στεκόταν σκυφτό. Οι ρίζες του είχαν αρχίσει να ξεπροβάλλουν από τη γη, σαν να ήθελαν να ξεφύγουν, μα ο κορμός του έμοιαζε εγκλωβισμένος, πληγωμένος.

Ήταν μια παραφωνία, μια εξαίρεση, καθώς τα υπόλοιπα δέντρα ορθώνονταν γύρω του, γεμάτα ζωή, με τους κορμούς τους λείους και τα κλαδιά τους να απλώνονται ελεύθερα. Οι χυμοί τους κυλούσαν ήσυχα, επιβεβαιώνοντας ότι η ζωή συνεχιζόταν, αδιάφορη για τις παλιές πληγές.

Κι όμως, η φύση δεν βιαζόταν να αποκαλύψει τα μυστικά της. Το τοπίο γύρω από την πινακίδα φαινόταν αιώνιο και ευμετάβλητο ταυτόχρονα, περιέχοντας όλες τις πιθανότητες. Τα πάντα συνυπήρχαν, χωρίς αποκλεισμούς, λες και ανήκαν σε ένα αόρατο πλέγμα, όπου κάθε στοιχείο, όσο μικρό ή φθαρμένο κι αν ήταν, είχε τη θέση του.

Ένα απομονωμένο χωριό, όπου τίποτα δεν αλλάζει.
Οι άνθρωποι ζουν όπως έζησαν οι γονείς τους, όπως θα ζήσουν τα παιδιά τους. Ή έτσι νομίζουν.
Μέχρι που εμφανίζονται δύο ξένοι: ένας άντρας που προσφέρει τα πάντα χωρίς να ζητά αντάλλαγμα και ένα παιδί που δεν μιλά.
Ποιοι είναι; Τι θέλουν; Τι είναι ο Άγγελος; Ευεργέτης ή εισβολέας;
Γιατί το παιδί μοιάζει να κουβαλά ένα μυστικό που κανείς δεν μπορεί να εξηγήσει;
Στην αρχή, τους παρατηρούν. Μετά, τους αμφισβητούν. Και ύστερα, η καχυποψία μετατρέπεται σε φόβο.
Το χωριό αρχίζει να καταρρέει – όχι μόνο τα σπίτια και οι δρόμοι του, αλλά και οι βεβαιότητες που το κρατούσαν όρθιο.
Γιατί κάποιες αφίξεις δεν φέρνουν απλώς νέα πρόσωπα. Φέρνουν πράξεις επικίνδυνες και ερωτήματα που κανείς δεν θέλει να απαντήσει.
Όταν η αλλαγή χτυπήσει την πόρτα, θα είναι πλέον αργά.
Τι είναι αυτό που φοβόμαστε περισσότερο; Το άγνωστο ή αυτά που αποκαλύπτει για εμάς;

ISBN: 978-618-03-4300-7
9 786180 343007
ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84300
metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΚΑΙ ΣΕ e-book